

Onsdagen den 8 juni 2016

P8_TA(2016)0260

Ratifikation av och anslutning till 2010 års protokoll till internationella konventionen om farliga och skadliga ämnen med avseende på aspekter som rör civilrättsligt samarbete

Europaparlamentets resolution av den 8 juni 2016 om utkastet till rådets beslut om medlemsstaternas ratifikation av och anslutning till, i Europeiska unionens intresse, 2010 års protokoll till internationella konventionen om ansvar och ersättning för skada i samband med sjötransport av farliga och skadliga ämnen, med avseende på de aspekter som rör civilrättsligt samarbete (14112/2015 – C8-0409/2015 – 2015/0136(NLE))

(2018/C 086/36)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av utkastet till rådets beslut (14112/2015),
- med beaktande av den begäran om godkännande som rådet har lagt fram i enlighet med artikel 81 och artikel 218.6 a led v i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (C8-0409/2015),
- med beaktande av artikel 3.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
- med beaktande av protokoll nr 22 om Danmarks ställning, som är fogat till fördragen,
- med beaktande av domstolens yttrande av den 14 oktober 2014 ⁽¹⁾,
- med beaktande av 1996 års internationella konvention om ansvar och ersättning för skada i samband med sjötransport av farliga och skadliga ämnen (1996 års HNS-konvention),
- med beaktande av 2010 års protokoll till 1996 års HNS-konvention (2010 års HNS-konvention),
- med beaktande av förslaget till rådets beslut (COM(2015)0305),
- med beaktande av rådets beslut 2002/971/EG av den 18 november 2002 om bemyndigande för medlemsstaterna att i gemenskapens intresse ratificera eller ansluta sig till 1996 års HNS-konvention ⁽²⁾,
- med beaktande av förslaget till rådets beslut om att bemyndiga medlemsstaterna att i Europeiska gemenskapens intresse ratificera den internationella konventionen om ansvarighet och kompensation för skador i samband med frakt av farliga och giftiga ämnen till havs, 1996 (HNS-konventionen) (COM(2001)0674),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område ⁽³⁾ (den omarbetade Bryssel I-förordningen),
- med beaktande av kommissionens uttalande om protokollet från Ständiga representanternas kommitté och rådet av den 20 november respektive den 8 december 2015 ⁽⁴⁾,
- med beaktande av sjöfartsindustrins meddelande av den 18 september 2015 med en eftertrycklig begäran till medlemsstaterna att snarast ratificera eller ansluta sig till 2010 års HNS-konvention, i linje med kommissionens föreslagna tillvägagångssätt ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Domstolens yttrande av den 14 oktober 2014, 1/13, ECLI:EU:C:2014:2303.

⁽²⁾ EGT L 337, 13.12.2002, s. 55.

⁽³⁾ EUT L 351, 20.12.2012, s. 1.

⁽⁴⁾ Punktsnot 13142/15.

⁽⁵⁾ Tillgänglig på internet på följande adress: <http://www.ics-shipping.org/docs/default-source/Submissions/EU/hazardous-and-noxious-substances.pdf>.

Onsdagen den 8 juni 2016

- med beaktande av artikel 99.3 i arbetsordningen,
- med beaktande av interimsbetänkandet från utskottet för rättsliga frågor (A8-0190/2016), och av följande skäl:
- A. Syftet med 2010 års HNS-konvention är att säkerställa ansvarsskyldighet och utbetalning av lämplig, snabb och effektiv ersättning för förluster eller skada på människor, gods och miljö som en följd av sjötransport av farliga och skadliga ämnen genom den specialiserade internationella HNS-ersättningsfonden.
- B. De grundläggande principer som Internationella sjöfartsorganisationens konventioner, inklusive 2010 års HNS-konvention, bygger på är strikt skadeståndsansvar för fartygsägaren, obligatorisk försäkring som täcker skada för tredje part, rätt till direkt regress mot försäkringsgivaren för personer som lidit skada, ansvarsbegränsning samt – när det gäller olja och farliga och skadliga ämnen – en särskild ersättningsfond för utbetalning av skadestånd om detta överstiger gränserna för fartygsägarens ansvar.
- C. Å ena sidan innehåller konventionen principen om att förorenaren ska betala och principerna om förebyggande och försiktighet – med innebörden att förebyggande åtgärder bör vidtas vid potentiella miljöskador – och hör därmed till unionens politik och allmänna principer för miljön. Å andra sidan syftar den till att reglera frågor som uppstår genom skador som förorsakats till följd av sjötransporter och till att förebygga och minimera sådana skador, varför den hör till unionens transportpolitik.
- D. 2010 års HNS-konvention innehåller regler om behörighet för domstolar i konventionsstaterna över anspråk från personer som lidit skada som omfattas av konventionen, mot ägaren eller dennes försäkringsgivare eller mot den specialiserade HNS-ersättningsfonden. Den innehåller också regler om erkännande och verkställighet av domar som meddelats av domstolar i konventionsstaterna.
- E. Enligt kommissionens förslag (COM(2015)0305) skulle ingåendet av 2010 års HNS-konvention sålunda överlappa tillämpningsområdet för bestämmelserna i den omarbetade Bryssel I-förordningen.
- F. Den omarbetade Bryssel I-förordningen möjliggör flera olika grunder för domstols behörighet, samtidigt som det i kapitel IV i 2010 års HNS-konvention fastställs ett mycket restriktivt system för behörighet, erkännande och verkställighet i syfte att säkerställa lika villkor för ersättningssökande och en enhetlig tillämpning av bestämmelserna om ansvar och ersättning.
- G. Det är motiverat med ett undantag från den allmänna tillämpningen av den omarbetade Bryssel I-förordningen, med hänsyn till såväl den särskilda karaktären för behörighetsordningen i 2010 års HNS-konvention – som syftar till att garantera att skadelidande vid olyckor omfattas av tydliga procedurregler och rättssäkerhet, vilket därmed leder till mer verkningfulla anspråk inför domstol – som de förväntade rättsliga och praktiska svårigheterna i samband med tillämpningen av en separat ordning om behörig domstol i unionen, jämfört med den som gäller för andra parter till 2010 års HNS-konvention.
- H. Danmark är undantaget från tillämpningen av avdelning V i kapitel 3 i EUF-fördraget och deltar inte i antagandet av det föreslagna rådsbeslutet med avseende på aspekter som rör civilrättsligt samarbete.
- I. Överlappningen mellan 2010 års HNS-konvention och unionens regler om rättsligt samarbete på privaträttens område utgjorde den rättsliga grunden för beslut 2002/971/EG. Eftersom 1996 års HNS-konvention ändrades genom 2010 års HNS-protokoll bör inverkan av 2010 års HNS-konvention på unionens regler bedömas mot bakgrund av tillämpningsområdet för och reglerna i Europaparlamentet och rådets direktiv 2004/35/EG (direktivet om miljöansvar)⁽¹⁾, som har blivit en del av EU:s rättsordning sedan beslut 2002/971/EG antogs.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/35/EG av den 21 april 2004 om miljöansvar för att förebygga och avhjälpa miljöskador (EUT L 143, 30.4.2004, s. 56).

Onsdagen den 8 juni 2016

- J. Från tillämpningsområdet för direktivet om miljöansvar utesluts miljöskador eller överhängande hot om sådana skador som omfattas av 2010 års HNS-konvention när denna trätt i kraft (artikel 4.2 i och bilaga IV till direktivet om miljöansvar).
- K. I 2010 års HNS-konvention fastställs ett strikt ansvar för fartygsägaren för alla skador till följd av sådan sjötransport av farliga och skadliga ämnen som omfattas av konventionen, liksom skyldigheten att ha en försäkring eller annan ekonomisk säkerhet för att täcka sitt ansvar för skada enligt konventionen. Därmed förbjuds alla övriga anspråk mot fartygsägaren utöver dem som omfattas av nämnda konvention (artikel 7.4 och 7.5).
- L. Såvida inte alla medlemsstater ratificerar eller ansluter sig till 2010 års HNS-konvention inom samma tidsram finns det en risk att sjöfartsindustrin samtidigt kommer att omfattas av två olika rättssystem, nämligen ett EU-system och ett internationellt system. Detta skulle också kunna skapa skillnader mellan skadelidande vid föroreningar, såsom kustsamhällen och fiskare, och skulle också gå emot andan i 2010 års HNS-konvention.
- M. De övriga konventioner från Internationella sjöfartsorganisationen som ingår i bilaga IV till direktivet om miljöansvar har visat sig fungera, eftersom de lyckats göra en avvägning mellan miljö- och handelsintressen genom att skapa tydliga kanaler för ansvar – vilket gör att det normalt sett inte råder någon osäkerhet om vem som är den ansvariga parten – och genom att inrätta obligatoriska mekanismer för försäkring och snabb ersättning som inte är begränsade till enbart miljöskador.
1. Europaparlamentet uppmanar rådet och kommissionen att beakta följande rekommendationer:
- i) De bör se till att gemensamma EU-bestämmelsers enhetlighet, integritet och verkan inte kommer att påverkas negativt av internationella åtaganden till följd av ratificeringen av eller anslutningen till 2010 års HNS-konvention, i överensstämmelse med domstolens fasta rättspraxis⁽¹⁾.
- ii) I detta avseende bör de i större grad uppmärksamma överlappningen mellan den omarbetade Bryssel I-förordningen och 2010 års HNS-konvention i den mån de förfaranderegler som enligt konventionen är tillämpliga på anspråk och talan vid domstolar i konventionsstaterna berörs.
- iii) De bör se till att risken för en konflikt mellan direktivet om miljöansvar och 2010 års HNS-konvention minimeras genom att vidta alla lämpliga åtgärder för att se till att exklusivitetsklausulen enligt artikel 7.4 och 7.5 i 2010 års HNS-konvention – enligt vilken inga andra anspråk får riktas mot fartygsägaren utöver dem som omfattas av nämnda konvention – fullt ut respekteras av de medlemsstater som ratificerat eller anslutit sig till konventionen.
- iv) De bör se till att risken för att det skapas och konsolideras en konkurrensnackdel för de stater som är redo att ansluta sig till 2010 års HNS-konvention minskas, i jämförelse med de stater som kan vilja försena denna process och också i fortsättningen vara bundna enbart av direktivet om miljöansvar.
- v) De bör se till att det inte längre finns två ansvarsordningar för sjöfarten – en EU-baserad och en internationell – sida vid sida, eftersom det leder till att EU:s lagstiftning splittras och dessutom äventyrar en tydlig ansvarsfördelning och skulle kunna leda till långdragna och kostsamma rättsliga förfaranden till nackdel för skadelidande och sjöfartsindustri.
- vi) I detta avseende bör de se till att en tydlig skyldighet åläggs medlemsstaterna att vidta alla nödvändiga åtgärder för att åstadkomma ett konkret resultat, nämligen att ratificera eller ansluta sig till 2010 års HNS-konvention inom en rimlig period, som inte bör vara längre än två år efter det att rådets beslut trätt i kraft.

⁽¹⁾ Domstolens yttrande av den 19 mars 1993, 2/91, ECLI:EU:C:1993:106, punkt 25; domstolens dom av den 5 november 2002, Europeiska gemenskapernas kommission mot Konungariket Danmark, C-467/98, ECLI:EU:C:2002:625, punkt 82; domstolens yttrande av den 7 februari 2006, 1/03, ECLI:EU:C:2006:81, punkterna 120 och 126; domstolens yttrande av den 14 oktober 2014, 1/13, ECLI:EU:C:2014:2303.

Onsdagen den 8 juni 2016

2. Europaparlamentet drar slutsatsen att denna resolution vore en ytterligare möjlighet för rådet och kommissionen att ta upp de rekommendationer som anges i punkt 1.
 3. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att begära ytterligare diskussioner med kommissionen och rådet.
 4. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.
-